

א"ש לילה - הכרות עם צופיות הלילה

1. היציאה לא"ש:

ישנה חשיבות רבה לאווירה בה מתנהל הא"ש. החניך מגיע לפעולה זו עם קצת חששות ופחדים מהבלתי מודע, וביטוי לכך נוצר בד"כ בהפרעות ובניסיון ליצור אווירה עליזה. לכן את א"ש הלילה נתחיל במסדר יציאה שיערך מחוץ למחנה, כשבמסדר נבדוק אם החניכים מצוידים כראוי (חאקי, נעליים, מימיה, פנס). נפנה לחניכים בטון רציני ושקט - שיכניסם לאווירה המתאימה.
זכור! אל תפחיד חניכים ואל תצעק עליהם.

2. הליכה בלילה והיתפקדויות:

כל האחוה נעה כגוש. אחד האחרונים (לפי תיאום מראש) מתעכב ואינו נע עם האחרים (ללא ידיעת החניכים). עוצרים עורכים מיפקד ומגלים שאחד החניכים - חסר. מסבירים כי כדי למנוע מקרים כאלו בתנועה בלילה, תנוע האחוה **בטור עורפי**, תוך התפקדות לעיתים קרובות.
כללי ההתפקדות: המדריך מעביר לזה שמאחריו את המילה תתפקד, מעבירים את המילה מאחד לשני, בשקט עד סוף הטור. האחרון אומר בשקט "אחד" וטופח לזה שלפניו על השכם, וכך הלאה עד המדריך.

3. התנהגות בלילה:

- כל פעולה אותה מבצע המדריך, (כגון השתטחות או ירידה על הברכיים), על החניכים לבצע בזמן קצר
- לפני כל התקדמות, תזוזה, תתבצע התפקדות.
 - כשהמדריך נשכב, נשכבים החניכים אחד ליד השני בזיג-זג, ראשון ימינה שני שמאלה, וכן הלאה. הלפני אחרון נשכב כשפניו אחורה והאחרון כשפניו קדימה. (זוה כדי למנוע ניתוק של האחרון).
 - **פרוז'קטור** - זרקור סורק את השטח, כולם נשכבים במקומם - לפקודת המדריך, עד שקרן האור (הדמיונית) - עוברת, ואז אפשר להמשיך ללכת.
 - **רקטה** - נורתה רקטת תאורה, כל השטח מוצף אור כבצהרי יום. במצב כזה קופאים כולם במקום עד שתיכבה הרקטה. (הסבר לחניכים כשמוצף השטח באור פתאומי, עדיף לקפוא במקומך אפילו אם אין הוא מקום סתר, כיוון שכל תנועה תהייה יוצאת דופן, ותמשוך מייד את העין).

4. תרגילים להכרות עם הלילה:

רשימת התרגילים הבאה מדגימה את תפקידי חושי הראיה והשמיעה בלילה ואת עקרונות ההליכה הנסתר אתה המשיך יכול לתאם מראש עם מדריך אחווה מקבילה, ובסוף החלק הזה של הא"ש, יסכמו החניכים את שלמדו, תוך עיקוב אחרי אחווה אחרת.

א. האזינו לקולות הלילה:

החניכים מתרחקים מהקבוצה למרחק של 5 עד 10 מטר, יורדים במקום, ומנסים לקלוט מקסימום מרעשי הלילה. לאחר כ - 5 דקות חוזרים לקבוצה, וכל אחד מספר על מה שמע.

ב. צלצול מטבעות:

אחד החניכים מתרחק מהקבוצה כשבכיסו כמה מטבעות, צלצול המטבעות יגלה את מקומו.
מסקנה: חוש השמיעה מפותח מאוד בלילה. השתמש בו!!! אסור לשאת בכיס חפצים מטלטלים העשויים להקים רעש.

ג. שפיכת מים:

הקבוצה ישובה, המדריך שולח את אחד החניכים למרחק 30 מטר, לרוקן מימיה.
מסקנה: שוב, חוש השמיעה המפותח עוזר לנו להבחין בלילה בקולות, שביום לא היינו שמים אליהם לב.

ד. זרדור אבנים:

המדריך ישלח חניך אחד או שניים לשטח זרוע אבנים. הקבוצה תקשיב לקולות.
מסקנה: קל יהיה יותר לזהות קבוצה ההולכת בשדה אבנים עקב הרעש שתקים.

ה. הקשה על פח:

חניך יקיש ברגלו על פח במרחק 50 מ' מהקבוצה. הקבוצה תאזין במצב של שכיבה. על הקבוצה לנסות ולקבוע את כיוון הפח ואת ריחוקו.
מסקנה: בהליכה בלילה אנו עלולים להיתקל בחפצים שונים שיקימו רעש העלול לגלות אותנו. לכן יש לשים לב היטב על מה אנחנו דורכים, ויש להרים את הרגליים לגובה תוך כדי הליכה. אסור לגרור רגליים!!!

ו. בין ראייה ושמיעה:

הקבוצה מצויה בשדה מישורי במצב של שכיבה לאל נוע, אחווה אחרת או מס' חניכים מתקדמים אל הקבוצה. ננסה לראות מתי נבחין בחניכים המתקרבים לעומתנו.

ז. תנועת קו רכס:

מספר חניכים או אחווה אחרת, ינועו לפי תיאום מראש, מרגלי גבעה אל פסגתה. המדריך והקבוצה, שכובים כ-50 מ' מהגבעה, יזהו את החניכים עם הגיעם לקו הרכס.

ח. צבע בגדים

שולחים כמה חניכים בעלי בגדים בצבעים שונים למרחק שממנו לא יראו, ממרחק זה מתקדמים החניכים רק ע"י הראייה, בעלי הבגדים הבהירים יתגלו ראשונים.
מסקנה: בלילה יש ללכת בבגדים כהים.

ט. הבחנת אור בלילה

המדריך ישלח 3 חניכים למרחק 100 מטר. האחד יצית גפרור, השני נר והשלישי ממוקם יותר רחוק מהשניים ידליק פנס בעל אור חזק.
מסקנה: האור בולט למרחק. ככל שמקום האור חזק יותר- הוא נראה קרוב יותר. קשה לאמוד מרחק על סמך חוזק האור.

י. הבחנת אור בלילה - לילה ללא עננים

תרגיל נחמד יכול להמחיש את המסקנות של התרגיל הקודם.
בקש מהחניכים להביט בכוכבים, ולנסות לקבוע את מרחקם ממקום החניכים על סמך הראייה וההרגשה, ולא על סמך הידע. תקבל תשובות מעניינות - בין 100 מטר לכמה עשרות ק"מ.
מסקנה: קשה לקבוע מרחק בלילה על סמך חוזק האור.

יא. ברק מתכת

שולחים חניך אחד, או יותר הנושאים חגורות בעלות אבזמים נוצצים, או פריטים אחרים נוצצים.
מסקנה: אין להשתמש בחפצים נוצצים, כשהכרח להשתמש בהם, יש לאוטמם בבד כהה.

יב. לחישה ודיבור

הקבוצה שוכבת בעיניים עצומות, שולחים שני חניכים למרחק 20 מטר. החניכים ישוחחו ביניהם פעמיים, פעם אחת בלחישה, פעם שנייה בקול שקט וקצוב.
מסקנה: לחישה נשמעת למרחק ("נישאת עם הרוח"). באם יש הכרח לדבר בלילה, יש לעשות זאת בקול שקט וקצוב, אך לא בלחישה.

5. התנועה בלילה

- על מנת להתקדם מבלי להתגלות - יש לבחור נתיב שיענה על הדרישות הבאות: -
1. אזור נמוך ומוצל.
 2. רקע כהה, חורשה.
 3. אדמה ולא שדה קוצים או אבנים.
 4. מינימום של מכשולים בדרך.

טכניקות להליכות - זחילות:

1. **"הליכת רפאים"** - מרימים את הרגל גבוה ומניחים אותה בזהירות קודם העקב ואחר כך כף הרגל. יד שמאל מושטת לפנים, כדי למנוע היתקלות בענפים או חפץ אחר.
2. **הליכה על ארבע** - עוברים לעמידת ארבע, מעבירים יד לפנים ומניחים אותה בזהירות ובשקט. מרימים רגל נגדית ליד, ומניחים את הברך במקום בו הייתה היד מונחת.
3. **זחילה אינדיאנית** - שימוש בכפות הידיים והברכיים תוך התקדמות יד ימין וכיפוף רגל שמאל לאחור מכן להניף לסירוגין.
4. **זחילת צד** - התקדמות תוך שימוש ביד אחת גוררת, ורגל דוחפת, בזחילה על צד כאשר הראש קדימה.
5. **זחילת מרפקים** - (שישה על שש) על הבטן. תוך שימוש במרפקים וקצות אצבעות הרגליים. זחילה מעייפת, איטית מאוד ושקטה.